

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΑΡΧΑΙΩΝ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ 22/11/2020

B1. Δες στο φροντιστηριακό βιβλίο σελ. 69

B2. Η απεγνωσμένη προσπάθεια επικράτησης σε βάρος των αντιπάλων τους, η ένταση του αγώνα και η όξυνση των πολιτικών παθών οδηγούν την καθεμία από τις αντίπαλες παρατάξεις στην πρόσκληση των δούλων, προκειμένου να ενισχύσουν το δυναμικό τους («τούς δούλους παρακαλοῦντες»). Πρόκειται για ασυνήθιστο γεγονός, όμως στα πλαίσια μιας τόσο έντονης εμφύλιας διαμάχης, οι δούλοι, που υπερέβαιναν τότε τον μισό πληθυσμό της Κέρκυρας, αποτελούσαν ικανή αριθμητικά ενίσχυση για κάθε αντιμαχόμενη παράταξη (**σχολικό βιβλίο σελ. 313**). Οι αρχαίοι δώριζαν ελευθερία σ' αυτούς που προσέφεραν σημαντικές υπηρεσίες για τη σωτηρία της πατρίδας. Εδώ κάθε παράταξη θεωρεί τη δική της επικράτηση ως σωτηρία τη πατρίδας (**φροντιστηριακό βιβλίο σελ. 71**).

Οι δούλοι τελικά επέλεξαν την παράταξη των δημοκρατικών («καὶ τῶ μὲν δήμῳ τῶν οἰκετῶν τὸ πλῆθος παρεγένετο ξύμμαχον»). Λογική εξέλιξη, καθώς η τάξη των δούλων ιδεολογικά και κοινωνικά αισθανόταν εγγύτερα στους δημοκρατικούς παρά στους ολιγαρχικούς (**σχολικό βιβλίο σελ. 314**).

Οι ολιγαρχικοί είχαν την οικονομική δυνατότητα να προσλάβουν μισθοφορικά στρατεύματα («τοῖς δ' ἑτέροις ἐκ τῆς ἡπίρου ἐπίκουροι ὀκτακόσιοι»), για να εξισωθούν αριθμητικά με τους δημοκρατικούς, που ενισχύθηκαν σημαντικά από τους δούλους (**σχολικό βιβλίο 314/ φροντιστηριακό βιβλίο σελ.71**).

B3. Η κατάσταση αντιστρέφεται υπέρ του δήμου, ο οποίος νικά λόγω της αριθμητικής του υπεροχής και της κατάληψης των πλέον καίριων θέσεων («νικᾶ ὁ δῆμος χωρίων τε ἰσχύι καὶ πλῆθει προύχων») (**σχολικό βιβλίο σελ. 316/ φροντιστηριακό βιβλίο σελ. 73**). Ιδιαίτερη προβολή γίνεται από τον Θουκυδίδη του ενεργού ρόλου των γυναικών στις συγκρούσεις, καθώς και της ψυχραιμίας και της τόλμης που αυτές επέδειξαν («αἱ τε γυναῖκες αὐτοῖς τολμηρῶς ξυνεπελάβοντο βάλλουσαι ἀπὸ τῶν οἰκιῶν τῶ κεράμῳ καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι τὸν θόρυβον»). Οι γυναίκες θορυβούνται και δεν υπομένουν συνήθως εύκολα τους πολεμικούς κινδύνους. Έχουν δηλαδή

αντοχή αμυντική και όχι ορμή επιθετική. Εντούτοις, όταν απειλούνται τα αγαπημένα τους πρόσωπα ή, όπως συμβαίνει εδώ, η πατρίδα τους, δείχνουν τόλμη που υπερβαίνει τη γυναικεία τους φύση **σχολικό βιβλίο σελ. 317/ φροντιστηριακό βιβλίο σελ. 73). Δες και ερώτηση 5 σελ. 92 από το φροντιστηριακό βιβλίο.**

B4. Οι ολιγαρχικοί αμέσως μετά την επιβολή του προστίμου προσφεύγουν ικέτες στα ιερά. Οι ικέτες ήταν πρόσωπα ιερά και απαραβίαστα και ο θεσμός της ικεσίας πανελλήνια αναγνωρισμένος. Οι αρχαίοι Έλληνες πίστευαν ότι οι άνθρωποι που κατέφευγαν σε ιερούς χώρους (συνήθως επρόκειτο για ναούς ή βωμούς) ζητώντας άσυλο, βρίσκονταν υπό την προστασία του θεού και κάθε προσπάθεια βίαιης απομάκρυνσής τους από τον ιερό χώρο ή κακοποίησής τους λογιζόταν ως πράξη ιερόσυλη, επέφερε δε πάντοτε συμφορές στο πρόσωπο ή στην πόλη που επεδείκνυε ασέβεια προς τους ικέτες (**σχολικό βιβλίο σελ. 304**). Έπειτα, οργάνωσαν συνωμοσία και με αιφνιδιαστική επίθεση στη βουλή σκότωσαν τον Πειθία και περίπου εξήντα βουλευτές και ιδιώτες.

Οι λόγοι που τους οδήγησαν σε πραξικόπημα είναι το δυσβάσταχτο χρηματικό πρόστιμο, το οποίο όφειλαν να πληρώσουν οι πλουσιότεροι ολιγαρχικοί εφάπαξ και όχι σε δόσεις, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι ο Πειθίας ως βουλευτής μπορούσε να επηρεάσει τους Κερκυραίους να συμμαχήσουν με τους Αθηναίους (**φροντιστηριακό βιβλίο ερώτηση 5 σελ. 89**).

B5. α-Λ, β-Σ, γ-Σ, δ-Λ, ε-Σ.

Γ. α. δημότης, μετοχή, πραγματικότητα, επίθεση, κατάληψη.

β. Διαλιπούσης, ξυνεπελάβοντο, γενομένης, διαφθείρειεν, λαθόντες.

Δ. α. τούτους, πρεσβευτής, νυξί(ν), έφόδων, πόλι.

β. περιέπεμψαν, έχομεν, κινδυνεύειν, κινδυνεύσαι, εΐην.

Ε. α) Άφικομένης: γενική απόλυτη χρονική μετοχή, ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο καταφεύγει.

έλευθερίαν: αντικείμενο της μετοχής ύπισχνούμενοι

ήμέρας: υποκείμενο της μετοχής διαλιπούσης

βάλλουσαι: τροπική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ρήματος
ξυνεπελάβοντο, επιρρ. προσδ. του τρόπου στο ρήμα.

τολμηρῶς: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο ξυνεπελάβοντο

τὰς οἰκίας: αντικείμενο του ἐμπιπρᾶσι

χρήματα: υποκείμενο του κατεκαύθη (αττική σύνταξη)

ἔς τὴν ἡπειρον: επιρρηματικός εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει
κίνηση σε τόπο στο διεκομίσθησαν.

β) «μὴ αὐτοβοεῖ... ἐπελθῶν»: δευτερεύουσα ονοματική ενδοιαστική
πρόταση

«ὥστε καὶ χρήματα...κατεκαύθη»: δευτερεύουσα επιρρηματική
συμπερασματική πρόταση